

lationen saa godt som helt igennem er gjort med Toppriser, det gælder for Brændselsudgifter, det gælder for Belysningsudgifter, det gælder for Bygningsudgifter, og det gælder for en Række andre Udgifter. Derfor er det ingen sangvinsk Forventning, jeg udtaler, naar jeg mener, at næste Aars Tillægsbevillingslov vil kunne bringe forskellige og betydelige Udgiftsnedsættelser, og naar jeg paa Administrationens Vegne kan sige, at vi i alle Ministerier vil have Opmærksomheden i høj Grad henvendt paa, at Bevillingerne ikke bliver brugt ud til Grænsen, men at de Beparelser kan finde Sted, som Prisnedgangen maatte give Mulighed for. I øvrigt maa vi ved en kyndig og omhyggelig Gennemgang af det administrative Apparat paa alle Omraader søge at tilvejebringe Beparelser overalt i Statshusholdningen.

Hvis Udgiftssiden saaledes kan formodes at vise en Nedgang paa mange Omraader, tør jeg derimod ikke paastaa, at det samme ikke ogsaa vil blive Tilfældet med Indtægterne. Jeg er ikke saa bange i saa Henseende for Indkomst- og Formueskatten, idet jo den betydeligste Post her, nemlig Selskabsskatten, sikkert endnu pr. December 1921 vil give et ret godt Resultat — det viser jo de foreliggende Udbyttedeklarationer i de store Selskaber. Det kritiske Aar for Indkomst- og Formueskattens Udbytte bliver afgjort det følgende Aar. Jeg ved vel, at der er lidt meget betydelige Tab i det private Forretningsliv, og det vil selvfølgelig ogsaa gøre sig gældende. Paa den anden Side vil Formueskattens Udbytte jo stige som Følge af den højere Vurdering til Ejendoms skyld; men hvad man kan sige, er jo, at Mellemløbsklassens almindelige Indtægter — og navnlig gælder det jo alle lønnede Personers Indtægter, altsaa Arbejdere, Tjenestemænd og Funktionærer o. s. v. af forskellig Art — har ikke været daarlige i 1920, det Aar, paa hvis Indtægter Skatten i det kommende Finansaar jo for en stor Del kommer til at hvile.

Selvfolgelig afhænger Statsfinanserne absolut af Samfundets Finanser. Det er en fundamental Sætning, som man aldrig maa tabe af Syne, og derfor maa Staten ogsaa i kritiske Tider bidrage sit paa ekstraordinær Maade til Samfundsarbejds gode Gang; thi ogsaa for Staten afhænger de økonomiske Resultater helt og fuldt af Samfundsøkonomiens Trivsel. At vi i den Henseende gaar svære Tider i Møde, er udenfor enhver Tvivl. Uden at komme nærmere ind paa dette Emne, som vilde

føre alt for langt ud, vil jeg blot nævne en enkelt Ting. Vi har ladet Statistisk Departement foretage en Opgørelse af Danmarks Gæld og Tilgodehavende i Udlandet pr. 31. December 1920. Under denne Undersøgelse er blevet inddraget ikke blot den faste Gæld, Obligationer og Papirsformue, men i høj Grad ogsaa det, man kunde kalde almindelig Forretningsgæld og Forretningstilgodehavende. Det er for saa vidt paa samme Grundlag som den Opgørelse, Statistisk Departement foretog pr. Udgangen af 1912, og det har megen Interesse at sammenligne de to Tal, fordi man derved faar et nogenlunde Overblik over, hvad Krigen økonomisk har bragt det danske Samfund. Opgørelsen pr. 31. December 1912 viste en Nettogæld for det danske Samfund til Udlandet af ca. 900 Mill. Kr., hvis jeg tager det ganske rundt. Den Opgørelse, som Statistisk Departement nu har foretaget, og som meget snart vil foreligge for Offentligheden, og hvis Enkeltheder jeg derfor her slet ikke skal indlade mig paa, vil komme til at udvise en Nettogæld paa ca. 800 Mill. Kr. Det er 2 interessante Tal, idet de nemlig viser, at Krigen med alle dens Storme, med dens uhyre Krigsfortjenester og med de uhyre Tab, som paa mange Omraader er blevet Eftervirkningerne af den, har efterladt det danske Samfund nominelt set med en nogenlunde lige stor Nettogæld til Udlandet. Dog maa her bemærkes, at paa Grund af Pengenes saa stærkt synkende Værdi er en Nettogæld paa 800 Mill. Kr. nu ikke nær saa tyngende en Byrde, som en Nettogæld paa noget nær samme Størrelse var pr. 31. December 1912. Dette Tal er efter min Mening i det hele og store ikke egnet til at skabe Modløshed med Hensyn til vore Udsigter, naar vi ser ud i Fremtiden; det siger os, at nu, da vi har haft Krigen og har følt dens nærmere Eftervirkninger, staar vi fremdeles paa samme Punkt for saa vidt, som vi stod inden Krigens Udbrud. Og dette er, tør jeg vel antage, et Resultat, som vistnok vil overtræffe de flestes Forventninger.

Med disse Ord skal jeg altsaa anbefale Tillægsbevillingslovsforslagets Vedtagelse her i dette høje Ting. Vi maa jo se Tallene i Øjnene, som de er, men jeg tror, at naar man ser paa dem paa forstandig Maade og tager Hensyn til alle foreliggende Forhold, indeholder de intet, der behøver at afskrække eller nedbryde vor Tro til en rimelig og sund Udvikling i Fremtiden ogsaa for vore Statsfinanser.